

Hrvatska grančica

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 3

FORUM MLADIH...

STR. / PAG. 5

KRUH KOJI NAS SPAJA

STR. / PAG. 10-11

KIRVAJI U NAŠIM SELIMA

HRVATSKI TRADICIONALNI KULINARNI FESTIVAL -
"DOBAR TEK, KARAŠEVSKI PAPRIKAŠ"

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u petak 22.10.2021, u 15.30 sati. Gledajte nas!

REDACTIA:
COD ISSN 1841-9925

Redactor șef:
Ivan DOBRA

Redactori:
Lina TINCUL; Daniel LUCACELA;

Colaboratori:
Maria LAȚCHICI; Pr. Davor LUCACELA; Petru MILOȘ

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Uniunea Croaților din România
327065 Carașova 22, jud. Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

UREDNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925

Glavni urednik:
Ivan DOBRA

Urednici:
Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA;

Vanjski suradnici:
Marija LACKIĆ; Vič. Davor Lukačela; Petar Miloš

Tehnoredaktor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj
327065 Carașova 22, Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

www.zhr-ucr.ro

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u četvrtak 28.10.2021, od 11.00 sati (prije podne).

Svaka emisija pokušava obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

U KARAŠEVU JE ODRŽAN FORUM	
MLADIH PRIPADNIKA HRVATSKE MANJINE	STR. 3
KARAŠEVSKI PAPRIKAŠ NA DRUGOM IZDANJU	STR. 4
KRUH KOJI NAS SPAJA	STR. 5
FESTIVAL ABECEDA SUŽIVOTA	STR. 6
NOGOMETAŠI ZASTUPNIČKOG DOMA...	STR. 7
UN NOU AN ȘCOLAR, O NOUĂ PROVOCARE!	STR. 8
ȘCOALA LUPAC LA ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR	STR. 9
175. GODINA OD IZGRADNJE CRKVE U KLOKOTIČU	STR. 10
RUGA MARE LA IABALCEA	STR. 11
DOBAR I SRETAN	STR. 12
SVETI MATEJ, APOSTOL I EVANĐELIST	STR. 13
AMINTIRI DIN COPILĂRIE!	STR. 14
TRADICIJE I OBRAZOVANJE	STR. 15

TRADICIJE I OBRAZOVANJE

Počela je nova školska godina. Još uvijek pod maskama i zaštitnim mjerama.

Sloboda za koju su se generacije borile dovedena je u pitanje zbog pandemije, koja nažalost kao da na pokazuje znakove slabljenja. Nakon proljeća i početka ljeta kada je broj zaraženih znatno smanjen, došao je kolovoz s opuštajućim mjerama kojima su se svi veselili. Nažalost, vrlo su brzo te mjere dovele do zabrinjavajućeg rasta broja oboljelih. I naša su se mjesta našla pod crvenim kodom po broju oboljelih. Zabrinutost se opet uvukla i postala dio svakodnevice. Pitanje je kako će se nastaviti školska nastava. Nadaćmo se najboljem, ali budimo opreznici i poštućmo mjere zaštite.

Škola u našem dobu, dobu visoke tehnologizacije i digitalizacije. Sve je u znaku interneta, online nastave pa čak i rada. Sve se odvija brzo, brže. Da li se čovjek može nositi s tom brzinom, da li možda gubi od identiteta, od onih oblika koji taj identitet čine i kakav će ishod biti? Ima li u tom tehnologiziranome svijetu mjesta za tradiciju, za ono što spaja mlađe i starije generacije? Jer bez tradicija čovjek izgleda kao bez korijena. Kako spasiti, očuvati i prenositi tradiciju na mlađe naraštaje?

Mlađe su generacije, kako je i normalno, usmjerene na ono što je u trendu, što je suvremeno mladima, ali polako uviđaju ljepotu, cijene i okreću i prema tradicionalnome, prema onome što nam bake i djedovi, roditelji, prenose. Od običaja, nošnje, govora pa sve do ostalih elemenata koji tvore identitet jedne zajednice. Upravo u ovoj godini pandemije, kada su morali manje više boraviti unutar svojih kuća, zahvaljujući društvenim mrežama, mladi počinju polako popularizirati, što bi rekli „počinju izvlačiti iz ormara“ neke oblike naših tradicija. Počinju slikati i stavljati na društvene mreže naše lijepe narodne nošnje, ali i ponovno ih oblačiti za blagdane, za posebne prilike. Očito je da osjećaju potrebu povezanosti i na ovaj način s precima, s našima starima i prenijeti to budućim naraštajima. Kulturnomjetnički ansambli naših mjesta uvijek nastupaju u narodnim nošnjama.

Teška srce moramo priznati i to da se danas rijetko vezu košulje, tku kanice i kece, rijetko se čuraju pole, ali se ipak nešto pomiče. Tako je

ove godine održana u sjedištu Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj radionica ručnog rada pod vodstvom vrijednih naših marljivih učiteljica. Takve su inicijative više nego dobrodošle. Neka ih bude što više, jer sigurno ima mladih koji će zanimati, ima onih koje će htjeti naučiti nešto od narodnih vezova, pletenje, tkanja.

Neki su se mladi već odazvali i polako ulaze u tajne vezenja, šivanja, tkanja. Mali je to korak, ali iznimno važan za očuvanje naših tradicija i tradicionalnih zanimanja. Zanimljivo je primjetiti da se društvenim mrežama pojavljuju slike prijatelja naše zajednice, koji ističu ljepotu i jedinstvenost naše nošnje i običaja. Sve su to nam ostavili i darovali naši stari, naši djedovi i bake, koji možda i nisu imali toliko škola, ali su imali zdravu školu životu. Takva nam je škola svima potrebna danas. Jer nije dovoljna samo formalna škola koju svi pohodimo, od osnovne, srednje pa do fakulteta. Potrebna nam je i škola života koju učimo u našim obiteljima.

A roditelji i djedovi i bake su nam najbolji učitelji. Treba samo malo više otvorenosti i strpljenja kako bismo naučili i čuli stvari koje nigdje drugdje ne možemo čuti, saznati, usvojiti. To su naši običaji, tradicije, nošnja, jezik, oblici narodne i vjerske kulture koju nam pokušavaju s ljubavlju prenijeti. Mislim da bi samo na takav način obrazovanje naših mladih bilo potpuno i uspješno. Nije lijepo i vrijedno samo ono što je in, što je moderno (iako je relativno što je to danas moderno?!), posebnu ljepotu i bezvremensku vrijednost ima ono što dolazi od naših starih. Svjedoci smo da se danas sve više stavlja naglasak na obnovu i uključivanje starina u suvremene oblike. A naš kraj ima toliko toga za sačuvati, istaknuti, pokazati i prenijeti budućim generacijama. Učimo od naših starih, jer znanje koje nam oni prenose neprocjenjivo je. Uz znanja koje učimo u školama učimo od najboljih učitelja, od naših roditelja, baka i djedova i tako ćemo upotpuniti i usavršavati svoje obrazovanje. Dobar i uspješan početak nove školske godine svima, učenicima, učiteljima, profesorima, obiteljima, jer uvijek imamo što učiti jedni od drugih!

Maria Lațchici

AMINTIRI DIN COPILĂRIE!

Și astăzi îmi aduc aminte cu foarte mare plăcere despre una dintre multe aventuri frumoase la pescuit pe malul minunatului nostru râu, Caraș.

Încă din anii claselor primare de la școală, copil fiind, eram pasionat de pescuit, îmi plăcea să stau pe malul râului cu bățul de alun și o bucată de sfoară la capătul căreia îndoiam un ac de gămălie și puneam o bobită de pâine. Prindeam peștișori frumoși, zic eu, pentru un copil de 7-8 ani. În mare parte erau peștișori de mici dimensiuni precum boișteanul, primul peștișor cu care am făcut cunoștință, de altfel, iar după aceea, cu trecerea anilor și acumularea experienței în pescuit, au început să apară și alții, porcușorul (spasovka), mreana brumărie (marena) și beldița (brzak). După ce am căpătat și mai multă experiență au început să apară și pești mai mari precum cleanul, scobarul și, mai la urmă, regele apelor de munte, păstrăvul.

Încă de la începutul carierei mele de pescar sportiv îmi plăcea să pescuiesc la fund cu montura fixă. Cum plumbul era foarte greu de găsit în acea perioadă, am folosit în cele mai multe cazuri piulițe sau chiar pietricele dreptunghiulare pe care le puteam lega mai ușor cu nailonul sau cu ața cu care pescuiam.

În anii adolescenței, la frageda vârstă de 14-15 ani, eram deja pescar cu acte în regulă, cu permisul vizat anual la AJVPS din Reșița, unde eram membru al asociației. Mi-am programat pe atunci o ieșire la un pescuit de clean și mreană pe malul râului Caraș, în aval de comună. Dacă nu mă înșel, era toamna anului 1995, am plecat dimineața devreme cu bicicleta fără far pe ea, știu sigur, iar cum drumul era neasfaltat în acea perioadă riscam la fiecare pas să dau peste vreun bolovan și să mă răstorn, deși nu ar fi fost pentru prima dată. Aveam un singur băț de pescuit, primit cadou din partea părinților mei, cumpărat din piață de la ruși cu ocazia zilei onomastice din vara aceluiași an.

Am ajuns cu bine în locul unde urma să-mi petrec ziua de pescuit, era un loc frumos, cu apa lină și adâncă de aproximativ 1- 1,5 m. Apa era curată, limpede, dar cu multe frunze picate din crengile copacilor care anunțau venirea toamnei. Desigur, locul îmi era necunoscut, dar eram foarte bucuros că în acea zonă nu prea aveau acces pescarii pantofari de la oraș.

Am început să pescuiesc cu râmă neagră la montură fixă, iar după câteva lanseuri am prins două mreane și un clenuț, pe care, bineînțeles, i-am băgat la traistă. În vremea aceea nu prea se știa

despre curentul de acum, "prinde și eliberează". Oricum, peștii erau peste limita legală admisă de lege și trecută în permisul de pescuit.

A ieșit și soarele în jurul amiezii, iar eu am plecat să adun câțiva cosași și lăcuste, poate ademenesc vreun clean mai răsarit. În tot acest timp undița era montată la apă cu râmă neagră la montură fixă, iar când am ajuns la ea, firul principal era întins, iar lanseta arcuită, semn că ceva nu era în regulă. Am luat lanseta în mână, după care am început să recuperez firul, și după câteva secunde mi-am dat seama că la capătul celălalt al firului am un pește. Și nu orice pește, am observat după ce l-am adus la mal fără prea multă bătaie de cap, era un păstrăv de munte de toată frumusețea, cum numai în revistele de specialitate poți să vezi.

Dacă stau să mă gândesc bine acum, păstrăvul nu avea mai mult de 700-800 de grame, oricum, pentru vârsta mea de atunci era un Moby Dick în toată puterea cuvântului. Totuși, am mai zăbovit puțin în acel loc pescuind la râmă neagră în speranța vreunui pește și mai mare, dar totul a fost în zadar.

Vremea nu a ținut cu mine în acea zi. Am ajuns acasă cu bine, dar ud până la piele, după un drum lung, aproximativ o oră de parcurs cu bicicletă, timp în care vântul nu a încetat să bată, iar ploaia nu a încetat să cadă.

Petru Miloș

U KARAŠEVU JE ODRŽAN FORUM MLADIH PRIPADNIKA HRVATSKE MANJINE

U subotu i nedjelju 4. i 5. rujna u organizaciji Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj i Hrvatske matice iseljenika održan je u Karaševu, najvećem mjestu rumunjskih Hrvata, četvrti po redu Forum mladih pripadnika hrvatskih manjina.

Forum mladih okupio je predstavnike mladih hrvatskih manjinskih zajednica kako bi raspravili o određenoj temi vezanoj za identitet i svakodnevicu mladih hrvatskih

kul i Jadranka Marija Lauš. Sudionici su u zgradi Zajedništva Hrvata otvoreno raspravljali o ključnim čimbenicima koji utječu na zainteresiranost mladih i izgradnju identiteta u zajednici ali i o pitanjima

poput mjesta tradicijske kulture manjinskih zajednica u životima mladih, razlikama u doživljaju tradicijske kulture, organizacijskim oblicima bavljenja tradicijskom kulturom, utjecajem medija na doživljaj tradicijske kulture u mladih pripadnika manjinskih zajednica kao i o drugim sličnim pitanjima. O tradicijskoj kulturi hrvatske manjine u Rumunjskoj referirale su učenice Mateja Turkalj iz Karaševa i Mirjana Jovanak iz Vodnika.

„Naš zadatak bio je predstaviti tradicijsku kulturu, izazove

„manjinaca“. Subota je bila namijenjena izlaganjima sudionika i radionicama, a nedjelja bila je posvećena edukativnom izletu, upoznavanju lokalne hrvatske zajednice i druženju. Između ostalog, sudionici Foruma su u zgradi Zajedništva razgledali izložbu starih zanimljivih slika nazvanu „Sjetimo se naših djedova i baka“ gdje su prikazani Hrvati iz karaševske zajednice, Keče, Rekaša i Tirola u prvoj polovici prošloga stoljeća, a zatim su posjetili srednjovjekovni dvorac Corvina u županiji Hunedoara, izgrađen u gotičko-renesansnom stilu, jedan od najvećih i najljepših dvoraca u Europi.

Forum, čija je ovogodišnja tema bila „Naslijeđe za budućnost? – Tradicijska kultura među mladim naraštajima hrvatskih manjinskih zajednica“ okupio je mlade iz Vojvodine, Mađarske, Rumunjske i Italije. Sa strane domaćina su bili prisutni, između ostalih, predsjednik Zajedništva Slobodan Gera i drugi predstavnici rukovodstva organizacije, učiteljice Marija Vlasici i Ana Filca te učenice Mateja Turkalj, Mirjana Iovanak, Anka Tin-

s kojima se susrećemo te ulogu mladih u svemu tome. Iznimno mi je drago što sam predstavljao hrvatsku manjinsku zajednicu u Vojvodini koja se doista može pohvaliti svojom bogatom tradicijom i angažmanom sve većeg broja mladih koji ju nastoje očuvati što nije slučaj u nekim drugim manjinskim zajednicama. Kruna ovog foruma bila je radionica u kojoj smo otvoreno raspravljali o ključnim čimbenicima koji utječu na zainteresiranost mladih i izgradnju identiteta u zajednici. Smatram da nas je forum sve zbližio i nadam se da ćemo u skoroj budućnosti upravo mi mladi ostvariti međusobnu suradnju i na taj način učiti jedni od drugih na koje se sve načine možemo očuvati tradiciju, identitet, baštinu i njihove vrijednosti.“ izjavio je na kraju foruma Augustin Žigmanov, predstavnik hrvatske manjinske zajednice u Vojvodini.

Forum održan u zgradi Zajedništva bio je četvrti po redu forum mladih pripadnika hrvatskih manjina kojega je organizirala Hrvatska matica iseljenika.

Ivan Dobra

KARAŠEVSKI PAPRIKAŠ NA DRUGOM IZDANJU

26. rujna, u Vodniku se održalo drugo izdanje kulinarskog natjecanja „Dobar tek – Karaševski paprikaš“.

Organizator ove priredbe bilo je Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj u suradnji s Udrugom Rumunja iz Republike Hrvatske. U borbi za osvajanje prvog mjesta i titule najukusnijeg paprikaša sudjelovale su osam ekipe – sedam iz karaševskih sela i jedna iz Rekaša. Pored domaćih iz Vodnika, okupili su se, dakle, natjecatelji iz Jabalča, Karaševa, Lupaka, Nermiđa, Ravnika i Rekaša. Ako na prošlom izdanju natjecanja Jabalče i Tirol nisu se

Uvjeti su bili isti kao u prošlom izdanju. Svaka je ekipa dobila od organizatora istu količinu janječeg mesa te ostalih sastojaka i namirnica, dovoljno za izradu tridesetak porcija paprikaša, dok su natjecatelji donijeli sa sobom jedino kotlove za kuhanje, posuđe i noževe.

Od dopredsjednika ZHR-a, Petra Lugojana, jednog od trojice članova žirija te ujedno i domaćina ove kompeticije, doznajemo da je i ovoga puta kokurencija bila na visokoj razini te da su paprikaši svih natjecatelja dobili veoma bliske ocjene. Poslije individualnog ocjenjivanja svake zdjele (skafe) paprikaša, Radu Anderca, Claudiu Uzoni i Petar Lugožan dodijelili su najviše bodova ekipi kuharskih amatera iz Nermiđa. Drugo mjesto pripalo je Ravniku, a treće domaćem Vodniku.

„Nije bitno tko je prvi, drugi ili treći, već što smo svi zajedno, što smo zdravi, što se družimo, poštujemo i uvažavamo jedni druge! – zaključio je zastupnik Giureci-Slobodan Ghera, koji je bio prisutan na akciji u Vodniku, istodobno čestitavši svim natjecateljima u ime Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj te izrazivši nadu da će se ovaj projekt nastaviti za buduću, jer služi kao primjer za dobru suradnju među našim Hrvatima.

Kulinarско natjecanje završilo je u 15 sati, a brojni mještani i Karaševci pristigli iz drugih mjesta svratili su pored šankova sa skuhanim paprikašima te okusili, po volji, jednu ili više porcija iz ovog ukusnog tradicionalnog karaševskog jela.

Daniel Lucacela

odazvali, ovaj put Klokotič nije poslao nijednog od svojih iskusnih kuhara amatera da „zgotva“ ovo ukusno tradicionalno karaševsko jelo onako kako se to radi u njihovom selu. Pripremljeni stol za Klokotičanje nije, međutim, ostao prazan zato što je brojna i entuzijastična ekipa iz Nermiđa predložila da nekoliko od svojih članova stvore zasebnu ekipu te da ona konkurira na tome stolu pod istim uvjetima kao ostale ekipe. Prijedlog bijaše prihvaćen od organizatora.

Najljepše iznenađenje je došlo, pak, od strane rekaških sudionika koji su se usudili ući u žestoku kompeticiju s vještim karaševskim kuharima. Kažem to jer Šokcima u Rekašu nije paprikaš na listi tradicionalnih jela kao što je to Karaševcima. A naši su gosti iz Rekaša, iako su toga dana po prvi put skuhalo ovo tradicionalno karaševsko jelo, dostigli veoma „ukusan“ rezultat.

SVETI MATEJ, APOSTOL I EVANĐELIST – ZAŠTITNIK LUPAKA

21. rujna ili septembra Lupak i lupačka župa slave svog zaštitnika, svetog Mateja, apostola i evanđelista.

O svetom Mateju, u narodu vrlo popularnom svecu, zna se vrlo malo, osim onoga što je napisano u Evanđelju. Naime, kada je Isus prolazio i opazio čovjeka imenom Matej gdje sjedi u carinarnici, rekao mu je: „Hajde za mnom!“. I Matej je ustao i pošao za Isusom. Kada je Isus nakon toga sjeo za stolom u Matejevoj kući, jer je Matej priredio oproštajnu gozbu za prijatelje i rodbinu, došli su mnogi carinici i grješnici i sjeli su za isti stol s Isusom i njegovim učenicima. I farizeji, upitaše njegove učenike: „Zašto vaš učitelj jede s carinicima i grješnicima?“. A Isus im odgovorio: „Ne treba zdravima lječnik, nego bolesnima. Idite i naučite što znači: Više volim milosrđe nego žrtvu. Jer ja nisam došao da pozovem pravednike, nego grješnike“. (Matej 9,9 – 13). Pojednostavljeno, svi su pozvani na spasenje, i (takozvani) pravednici i grješnici. Pitanje koji će se prije i kako odazvati.

Unatoč tome što je jedan od četiri evanđelista, Sveti Matej nije često zaštitnik crkava. Zanimljivo je kako je upravo on zaštitnik Lupaka. Velika slika na oltaru prikazuje svetog Mateju, a iznad te slike, kao skica nalazi se manja slika s poklonom Triju kralja novorođenom Isusu. Trebalo bi svakako istražiti zašto je ta skica, taj nacrt iznad Matejeve slike.

Proslava zaštitnika lupačke župe bila je svečana, kako i priliči. U nedjelju je propovijed održao vlč. Milan Sima, mlađi, rimski student, a u utorak, na sam blagdan, vlč. Milja Sima, klokotički župnik, a koncelebriralo je ukupno devet svećenika. Lijepo je bilo vidjeti okupljene za misnim stolom, patera Nikolu Lauša iz Temišvara, zatim vlč. Novicu Draghiu, pa karaševskog župnika vlč. Rebegilu, i sve ostale karaševske svećenike, ali i sve ostale koncelebrante mise. Svećanu misu obogatili su svojim prekrasnim sviranjem i pjevanjem mlade lupačke tamburašice zajedno s dijelom klokotičkih tamburaša kojima od srca zahvaljujemo kao i našem, sada već godinu dana, novom lupačkom župniku da sjajnoj organizaciji proslave kirvaja.

Ono što možda ove godine više upada u oči je sve manji broj vjernika. Zbog trajanja pandemije župljani koji žive i rade izvan države nisu (ni) ove

godine došli. A nažalost je znatan broj župljana napustio ovaj zemljski život. To je nažalost trend koji je prisutan u svim našim mjestima, ali i na razini države općenito. Nekada su mjesne crkve bile prepune župljana i njihovih gostiju, nažalost sada ih sve manje. Stvarnost je dosta okrutna, sve je jasnije da oni koji su odselili teško da će se vratiti u svoje rodne krajeve. Hoćemo li opstati kao manjina, kao zajednica? Pitanja su to na koja svatko od nas može odgovoriti prema onome što vidi i doživljava u svojem rodnom mjestu. Sveti Matej je ostavio sve i pošao za Isusom, napustio je dobro plaćen posao carinika i pošao za Isusom, svjestan da je sve zemaljsko prolazno. I postao zaštitnikom carinika. I naši suseljan, sumještani prolaze dosta carina, granica, dok stignu na svoje nove adrese. Hoće li se oni odazvati pozivu onih koji su ostali doma, u našim krajevima i vratiti se jednog dana? To samo Bog zna. Neka im sveti Matej bude zaštitnik na svim carinama i granicama, ali i uzor u donošenju ispravnih odluka.

Maria Lațchici

DOBAR I SRETAN

Izgoni duhove u tvoje ime, a nije s nama...(apostoli).

Medureligijski dijalog bio je zanosan na početku ovoga stoljeća, a nažalost, kao da se danas stanje radikalizira. Kao da se zatvaraju oči prema drugim religijama, kao da se religiju privatizira i suprotstavlja. Iako nam nema budućnosti bez religioznog dijaloga, bilo unutar kršćanstva, bilo s drugim religijama. Koliko je kršćana pošlo za Isusom s velikim entuzijazmom, a kasnije su se našli odvojeni od njega, od braće, i zatvorili se u sebe i svoje imanje. Moć i imanje ih je otuđilo od Boga i od ljudi. Materijalno posjedovanje dalo im je osjećaj sigurnosti i ta ih je lažna sigurnost koštala osobne sreće.

Vrlo brzo su mogli iskusiti da su se oslonili na nestabilne vrijednosti. Postali su neosjetljivi na potrebe drugih. A to je vrlo veliki čovjekov defekt. Ako ne vidimo potrebe (poteškoće, radosti...) drugih ljudi, postajemo slijepi u bratstvu, a to znači defektni u ljudstvu u samome sebi. Također je velika kušnja za čovjeka osjećaj moći. Sa samim osjećajem moći kao da se čovjek počinje doživljavati kao neko božanstvo. Istina, moć je božanska vrijednost, ali ako je bez božanskih vrijednosti može biti i đavolska moć. Religiozna moć mora biti otvorena kao što je Bog otvoren čovjeku i njegovom spasu. Voditi grupe u Božje ime, zar ne znači participirati u samom božjem biću?

To je također vrlo velika odgovornost, ali može se dogoditi i zavist (kao što vidimo u današnjem evanđelju). Božje djelovanje nije zatvoreno niti ograđeno ni osobama ni zajednicama. Bog može djelovati i izvan 'apostola' i izvan svetog naroda (Izraela, Crkve). Nitko ne može zahvatiti Boga samo za sebe. Bog je svih i za sve. Bog je otvoren svim bićima i njegova je moć i ljubav - također otvorena za sve ljude. Možemo moliti da Bog bude s nama, ali ni u kojem slučaju ne možemo ga otuđiti od drugih. Nema privatnoga Boga!

Tko živi dobrotu taj svjedoči da se tako može biti sretan. Isto tako onaj koji živi zloću svjedoči da se može živjeti u zloći. Zato je sablazan (zao primjer) vrlo veliko zlo. Isus ga vrlo strogo osuđuje. 'Bolje bi mu bilo da se nije ni rodio... da objesi sebi mlinski kamen o vrat...'. Osobito ako se sablažnjava (pokazuje krivi put) onima koji su pred životnim izborom... djeca i mladi. Tako bi mogli reći da smo

svi mi svojim životom drugome primjer i odgajatelj. Bog nas je 'zamislilo' kao bića zajednice pa zato i traži našu odgovornost za to zajedništvo. Isus nam također govori o odgoju nas samih.

Sve u nama može biti na dobro a isto tako sve se može usmjeriti na zlo. Isus tako slikovito govori o odgovornosti za samoga sebe. Svi trebamo upoznati loše strane u sebi i u svojem karakteru. Zato se ne smijemo raspustiti. Nikada ne možemo reći 'ja sam takav'. Ne, mi smo pozvani da postanemo, a to znači pozvani smo i da se odgojimo. Da usvajamo što je dobro, a isto tako da radikalno odbacujemo sve ono što nas čini neljudima. Što nas

god u nama vodi na zlo to treba odbaciti. „Ako te sablažnjava tvoje oko, odbaci ga... ruku, nogu... Da, mi smo pozvani da bdijemo nad samima sobom.

Toga treba biti svjestan i u tom vidu imati odnos prema sebi. Bilo bi najlošije da se opustimo, da se ne odgajamo. Da rečemo 'ja sam takav i ne želim u sebe dirati'.

Zar nismo svjedoci da ljudi često padaju ispod razine životinje. To osobito pokazuje rat. Kad se kaže "mi smo ljudi" - tada bi to trebalo shvatiti da smo pravedni i grešni. Mi možemo postati ljudi i neljudi. Možemo biti prijatelji i neprijatelji. Očito je da smo pozvani da se odgojimo za prijatelje i ljude zajednice.

Treba biti jak i odvažan da se suočimo sa svojom istinom. Svi možemo postati dobri ili zli. Bog nas poziva da budemo dobri i tada ćemo biti sretni i vječni.

Dr. theol. Davor Lucacela

KRUH KOJI NAS SPAJA

Potpredsjednici Zajedništva Hrvata Petar Lugožan i Ivan Frana predstavili su na manifestaciji "Kruh koji nas spaja" održanoj u Nacionalnom muzeju sela "Dimitrie Gusti" tradicionalni karaševski kruh i staru karaševsku narodnu nošnju.

Žitarice i kruh su tisućama godina oblikovale živote ljudi, kao neophodna osnova ljudske egzistencije, kulture i civilizacije. Svi znamo da pored korištenja kao osnovne hrane u povijesti naroda, kruhu su dodjeljena božanska svojstva u židovskoj i kršćanskoj vjeri, gdje je kruh asociran sa samim životom", rekao je izv. pr. dr. Paula Popoiu, menadžer Nacionalnog muzeja sela "Dimitrie Gusti" u svom govoru na otvaranju događaja nazvanog "Kruh koji nas spaja".

"Kruh koji nas spaja", kampanja je koja je započela 13. kolovoza u rimo-katoličkoj crkvi Sveta Ekaterina iz općine Ditrău u županiji Harghita, nastavila u Manastiru Putna iz županije Suceava, a završila je 8. rujna u Nacionalnom muzeju sela "Dimitrie Gusti" u glavnom gradu Bukureštu. Ona se odvijala u okviru projekta "Mjesec dijaspor" kojega je pokrenuo Odjel za Rumunje izvan Rumunjske i obuhvaćala je niz manifestacija u cijeloj državi, namijenjenih povratku Rumunja u državu za vrijeme ljetnih odmora.

Događaj u Bukureštu je svima poslao poruku jedinstva i ljudske solidarnosti, neovisno o geografiji, religiji, jeziku ili običajima. Bile su prisutne 34 strane diplomatske misije u Rumunjskoj i predstavnici središnjih vlasti, a 19 veleposlanstava je unutar Muzeja sela pripremilo posebne štandove gdje su prezentirali kruh specifičan državi koju predstavljaju. Potporom Odjela za međuetničke odnose Rumunjske vlade, na bukureštanskoj manifestaciji su bili prisutni i pred-

stavnici nacionalnih manjina, svaki sa svojim zdravim i ukusnim kruhom. Tradicionalni karaševski kruh su predstavili predstavnici Zajedništva Hrvata, odnosno potpredsjednici Petar Lugožan i Ivan Frana. "Kruh je tradicionalna namirnica s bogatom i velikom poviješću u svim civilizacijama i u svim područjima. On nas definira kao zajednicu i spaja nas sve pod krovom jednog jedinog identiteta. Uostalom, nije li kruh jedina materijalna stvar koju ponizno tražimo Bogu u našim molitvama? Pozivam s ovom prilikom sve naše ljude da konzumiraju svaki

dan kvalitetan, zdrav i ukusan kruh, a takav je, dakako, i ovaj naš karaševski, pripremljen u našim domovima i po našem tradicionalnome receptu", rekao nam je Ivan Frana po povratku iz Bukurešta.

Ceremonija zatvaranja "Mjeseca dijaspor" obuhvaćala je govore državnog tajnika Oane Ursache, menadžera Nacionalnog muzeja sela "Dimitrie Gusti" Paule Popoiu, predstavnika Vlade i sedam ambasadora. Događaj "Kruh koji nas spaja" uputio je svima jednu bitnu poruku, a to je zajedništvo među kulturama i priznanje kruha kao simbola života i svakodnevnog truda radnog čovjeka.

Ivan Dobra

FESTIVAL ABECEDA SUŽIVOTA

O d 24. do 26. rujna 2021. godine održana je u Ploieștiu, glavnom gradu županije Prahova, 8. edicija festivala „Abeceda suživota“, koji je organizirala općina Ploiești u partnerstvu s Filharmonijom „Paul Constantinescu“ i Zajedništvom Grka u Rumunjskoj, organizacijom koja je inače imala inicijativu pokretanje ove kulturne međuetničke manifestacije.

Nakon ceremonija otvaranja međuetničkog festivala iz 24. rujna uslijedila je opuštana i vesela parada sudjelovatelja te smotra narodnih nošnji koje su ponosno nosili predstavnici nacionalnih manjina po Bulevaru nezavisnosti, poznatom još i kao Bulevaru kestena.

Za vrijeme trodnevnog festivala nastupili su na improviziranoj sceni u blizini Spomenika lovaca iz Ave-

nije kastana mnogobrojni umjetnici iz Rumunjske i Grčke te folklorni ansambli nacionalnih manjina, među kojima i Karaševska zora. Bogatstvo i raznolikost karaševske narodne nošnje izazvalo je veliki interes prisutnih gledatelja, isto kao što je to ostavio i odličan nastup članova naše formacije. Karaševska zora je za vrijeme nastupa izvela naše stare plesove i popijevke, a karaševski je folklor odjeknuo i na improviziranoj sceni u Ploieștiu u cijelom svom sjaju.

Festival „Abeceda suživota“ bio je organiziran s ciljem promoviranja kulturalne, lingvističke i etničke raznolikosti iz Rumunjske, međukulturalnog dijaloga i zasebnosti svake manjine te harmoničnog suživota na ovom multikulturalnom rumunjskom prostoru.

Ivan Dobra

”ZIUA LIMBII ROMÂNE”

P e 19 septembrie 2021, Asociația Românilor din Republica Croația, în parteneriat cu Uniunea Croaților din România, Ambasada României în R. Croația și Agenția națională de presă Agerpres, au sărbătorit la Zagreb, în cadrul unui eveniment hibrid, Ziua Limbii Române.

Evenimentul a fost dedicat membrilor comunității românești din Croația, dar și prietenilor limbii române și s-a bucurat de prezența E.S. dl. Constantin-Mihail Grigorie, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Croația, a domnului Dragutin Kameniski, consulul onorific al României la Rijeka și a d-lui Giureci-Slobodan Ghera, președintele Uniunii Croaților din România, acesta adresându-se participanților prin sistem de videoconferință.

În mesajul transmis cu prilejul Zilei Limbii Române, Slobodan Ghera salută efortul depus de Asociația Românilor din Republica Croația pentru

organizarea unui astfel de eveniment ”Doresc să felicit Asociația Românilor din Republica Croația pentru organizarea acestui eveniment cu adevărat deosebit și extrem de important pentru membrii comunității românești din Croația. Asociația Românilor din Republica Croația cât și noi, Uniunea Croaților din România nu susținem doar într-o singură zi din an, ci zi de zi, evenimente și proiecte de promovare a limbii materne, fie că vorbim de limba română, fie că vorbim despre limba croată. Închei scurtul meu mesaj prin a le ura încă o dată, cu ocazia Zilei Limbii Române, un sincer La mulți ani tuturor vorbitorilor de limba română, a celor aflați în țară sau dincolo de granițele României!”, a declarat acesta.

Cu ocazia evenimentului, participanților le-a fost prezentată și revista VERSO, revistă culturală bilingvă româno-croată și au fost oferite numeroase informații despre studierea limbii și literaturii române la Facultatea de Filozofie a Universității din Zagreb.

Lina Tincul

RUGA MARE LA IABALCEA

Timp de două zile, 8 și 9 septembrie, satul Iabalcea a îmbrăcat straie de sărbătoare.

C u prilejul praznicului Nașterii Maicii Domnului, cunoscut în popor ca Sfânta Maria Mică, localnicii au sărbătorit ruga satului, dar și hramul bisericii.

Evenimentul principal al rugii l-a constituit ceremonia religioasă oficiată în mica biserică din localitate de preotul Petru Rebegila, paroh al parohiei romano-catolice Carașova. În a doua zi de rugă, pe 9 septembrie, în timpul Sfintei Liturghii, 8 tineri din Iabalcea, 7 fete și un băiat, au primit sacramentul Confirmării. Evenimentul a avut loc în biserica din Iabalcea unde sacramentul mirului le-a fost conferit de către preotul Lauș Nicolae, originar din Lupac și director al cancelariei episcopale din Timișoara. Conferirea sacramentului a fost săvârșită în fața numeroșilor credincioși, membrilor familiei și nașilor. Pentru această ocazie, tinerii au fost îmbrăcați în portul popular carașovenesc, pe

care l-au purtat cu mândrie în această zi solemnă. Alături de prima Comuniune, Confirmarea este unul din cele mai importante evenimente spirituale din viața unui creștin catolic.

Spre seară, atât localnicii cât și oaspeții s-au adunat în centrul satului, unde au petrecut în prima zi alături de formația Generația 9, Lăzărică Imbrescu și Denisa Țanigoi, iar în a doua zi cadrul festiv a fost întreținut de formația condusă de Petrică Lugojan. S-a cântat și s-a dansat cu multă voie bună, sărbătoarea întinzându-se până noaptea târziu, în ambele zile. Și în acest an, muzica a fost plătită de către Uniunea Croaților din România.

Lina Tincul

KIRVAJ U VODNIKU

Zadnji kirvaj karaševskih Hrvata održan je u Vodniku, 29. rujna, kada je crkva slavila blagdan sv. Mihaela, Gabriela i Rafaela, zaštitnikai sela i vjernika koji nose njihova imena.

V odnička crkva sagrađena je 1982. godine te najmlađa je među crkvama u karaševskim selima. Zanimljivo je da komunističke vlasti nisu dopuštale da se u Rumunjskoj u to doba grade crkve. Vjera je, pak, bila jača u našim ljudima te nisu marili o zabranama i crkvi su izgradili unatoč otporu Lupačke općine, koja je odbila izdati župi građevinsku dozvolu za početak radova. Klokotička župa, pod koju spada i selo Vodnik, je čak dva puta bila novčano kažnjena zbog toga. Radovi se, međutim, nisu zaustavili sve dok nije bio podignut crkveni toranj.

Kirvaj je inače svetkovina koju župe slave na dan sveca zaštitnika, čije ime i nosi župna crkva. Stoga je kirvaj oduvijek bilo najznačajnije mjesno

slavlje, a pučko veselje nikad nije izostalo. Iako je ove godine bilo puno radosti i veselja, ipak u prošlim godinama znalo je biti puno više ljudi na večernjoj igranki nego što je bilo ove godine.

Daniel Lucacela

175. GODINA OD IZGRADNJE CRKVE U KLOKOTIČU

Izgradnja klokotičke crkve započela je 1843. pomoću biskupije, tadašnje državne vlade i mještana i završila je 1846., kada je bila posvećena od biskupa Josipa Dobrića.

Zanimljivo je da je biskup trebao doći posvetiti crkvu u svibnju, jer su naši stari odabrali kao zaštitnike sela i crkve svete apostole Filipa i Jakoba. Takva su vremena bila tada da biskup nije mogao stići na dan navedenih apostola, već je stigao u jesen, na dan Ime Marijino. Zato Klokotič ima dva kirvaja - prvi 3. svibnja, kada se slave apostoli Filip i Jakob kao patroni i zaštitnici crkve i sela te 12. rujna, za Ime Marijino, kada je dan posvete crkve.

Ove godine Klokotič je proslavio 175 godina od izgradnje i posvećenja crkve. Kirvajsku

svetu misu predvodio je mjesni župnik Milja Sima uz koncelebraciju tajnika Temišvarke biskupije Mikole Lauša, karaševskog župnika Petra Rebedžile, lupačkog župnika Đurđa Patašana te svećenika Milje Sime, trenutno rimskom studentu.

„Danas naše selo slavi 175 godina od kad je ova zgrada bila posvećena. 175 godina je prošlo odkad su naši stari sagradili ovu predivnu crkvu za nas. Siguran sam da im je bilo dosta teško za vrijeme izgradnje crkve, i dosta im je bilo teško kroz svo ovo vrijeme uzdržavati je, jer vidimo i mi koliko je uzdržavanje teško. Ali oni su se borili da nama izgrade nešto veličanstveno i lijepo. Zato svatko od nas se mora pitati što znači ova crkva za sebe? Ali ako pitamo svoju dušu, naći ćemo odgovor da smo u ovoj crkvi postali kršćani, da smo u ovoj crkvi postali ljudi onakvi kakvi jesmo danas.”- rekao je među ostalome u nadahnutoj propovijedi velečasni Patašan.

Svećana atmosfera bila je i na večernjoj igranki održanoj ispred mjesnog doma kulture, gdje su se mladi Klokotičani i Klokotičanke okupili odjeveni u narodnoj nošnji i pokrenuli karaševski tradicionalni danac.

Zajedništvo Hrvata je pokrilo troškove za muzičku formaciju, a za glazbenu pratnju i dobro raspoloženje pobrinuo se orkestar Zorana Birte.

Daniel Lucacela

NOGOMETAŠI ZASTUPNIČKOG DOMA RUMUNJSKE OSVOJILI MEĐUPARLAMENTARNI TURNIR

Slobodan Gera, zastupnik hrvatske manjine u Parlamentu Rumunjske zabio je dva zgoditka u finalu ovogodišnjeg izdanja međuparlamentarnog nogometnog turnira.

Na ovom istom turniru Zastupnički je dom Rumunjske pobijedio talijanske parlamentarce s rezultatom 3-0 i ukrajinske parlamentarce s rezultatom 4-0. Ipak, nisu u reprezentaciji rumunjskog Zastupničkog doma bile zastupljene sve političke stranke, već samo pripadnici PNL-a, PSD-a i zastupnici nacionalnih manjina. Članovi USR-a i AUR, iako su bili pozvani, a selekcija se pravila bez obzira na političke boje, nisu se odazvali na pripreme uoči ovoga uglednoga turnira kojega je organizirao Zastupnički dom Rumunjske.

Podsjetimo, naši nogometaši iz svijeta politike pobjednici su turnira iz 2018. go-

sim što su nositelji zakonodavne vlasti u Rumunjskoj, predstavnici Zastupničkog doma Parlamenta Rumunjske su i nogometni šampioni. Rumunjski zastupnici iz više stranaka su igrali rame uz rame i postali pobjednička momčad nakon što su zabili čak pet zgoditka u finalu Europskog međuparlamentarnog nogometnog turnira protiv izabrane nogometne vrste Parlamenta Poljske. Ponajbolji strijelac utakmice bio je Slobodan Gera, zastupnik hrvatske nacionalne manjine u najvišoj demokratskoj i zakonodavnoj instituciji Rumunjske. On je u finalnom ogledu protiv Poljske zabio dva gola, a isto dva gola je zabio i glavni tajnik PNL-ove stranke Robert Sighiartău, dok je peti zgoditak zabio Silviu Macovei, zastupnik PSD-ove stranke. Utakmica u kojoj su naši parlamentarci pobijedili s 5-0 poljske parlamentarce je odigrana 12. rujna na stadiunu Mogoșoia iz istoimenog naselja smještenog nadomak Bukurešta, prijestolnice Rumunjske, naselja u kojemu se nalazi i impresivna palača Mogoșoia, izgrađena u 17. stoljeću za vrijeme vladavine Constantina Brâncoveanu.

„Radujem se što smo danas šampioni i smatram da smo zaslužen podigli pobjednički pokal na kraju utakmice. Uložili smo velike napore na pripremama i dali smo sve od sebe za vrijeme ogleda protiv poljskih zastupnika kako bismo ostvarili ovaj veliki rezultat”, rekao je nakon utakmice okupljenim novinarima Slobodan Gera.

dine kojega je u Antalyi organizirala Velika narodna skupština Turske, dok je na turniru iz 2019. godine našu zastupničku reprezentaciju u finalu pobijedila reprezentacija turskih parlamentaraca s rezultatom 2-1. Turnir je tada održan također u Mogoșoia, našim političkim nogometašima je srebrnu medalju uručila Nj. Eksc. Fusun Aramaz, veleposlanica Turske u Bukureštu

i strastvena navijačica Besiktasa iz Istambula, a tursku reprezentaciju je trenirao Saffet Sancakli, bivši veliki igrač Galatasaraya i Fenerbahcea.

Međuparlamentarni nogometni turnir je inače natjecanje kojega organiziraju Parlamenti raznih država sa svrhom uspostavljanja iskrenog prijateljstva i općeg zbližavanja te razvijanja bilateralne i multilateralne suradnje između zakonodavnih institucija europskih država.

Ivan Dobra

UN NOU AN ȘCOLAR, O NOUĂ PROVOCARE!

Pe 13 septembrie, sunetul clopoțelului a anunțat începerea noului an școlar și la Liceul Bilingv Româno-Croat din Carașova.

Chiar dacă este al doilea an în care școala începe în vreme de pandemie, curtea unității de învățământ a răsunat de glasuri cristaline și vesele. Multă emoție se putea citi pe fețele elevilor care și-au revăzut cu drag colegii, dar și dascălii. Vizibil emoționați au fost mai ales „boboceii” care au pășit pentru prima dată pragul școlii.

La ceremonia de deschidere a noului an școlar, desfășurată în curtea Liceului Bilingv au luat parte, printre alții, reprezentantul Poliției din Carașova, Maios Călin, care i-a asigurat pe copii și pe părinți, deopotrivă, că anul școlar va fi unul ce se va desfășura în deplină siguranță, iar preotul Petru Rebegila le-a cerut elevilor să fie elevi buni, dar și buni credincioși, înțelegători cu cei din jurul lor.

Directoarea instituției, prof. Miștoiu Alina a ținut un discurs motivant, urându-le elevilor un an școlar plin de reușite: „Iată-ne ajunși la începutul unui nou an școlar, un an școlar care pentru unii este un nou început, și aici mă refer la cei mici, care pentru prima dată pășesc în grădiniță, dar și la cei de la clasa pregătitoare, care, ajutați de doamnele învățătoare, vor cunoaște tainele scrisului și ale cifrelor. Sperăm să vă simțiți protejați alături de noi. Noi am făcut tot posibilul ca și anul acesta să fiți în siguranță alături de cadrele voastre didactice.” Cu multă mândrie, directoarea instituției din Carașova a anunțat că începând cu acest an școlar, învățătoarea Filca Ana, cadru didactic la Liceul Bilingv de mai mulți ani, a preluat funcția de Inspector pentru minorități din cadrul ISJ Caraș-Severin.

Cu acest prilej participanților le-a fost transmis și mesajul Inspectoratului Școlar Județean Caraș-Severin, în care au fost îndemnuri atât pentru elevi, cât și pentru profesori. „Dragi elevi, distinși dascăli, stimați părinți, școala își redeschide porțile anunțând un alt debut. Educația este cea care ne poate duce spre împlinirea țelurilor în viață. Este cea care ne dă, mai devreme sau mai târziu, puterea de a fi om adevărat, profesionist la locul de muncă. Vă invităm, dragi elevi, să pășiți cu încredere, cu entuziasm, cu responsabilitate în anul școlar 2021-2022. Dragi educatori, învățători și profesori vă mulțumim pentru răbdarea, creativitatea și priceperea pe care o depuneți zilnic în formarea copiilor de astăzi spre tinerii educați de mâine.”

În acest an școlar, la Liceul Bilingv Româno-Croat vor învăța 156 de elevi, de la clasa pregătitoare și până la clasa a XII-a, plus 3 grupe de grădiniță. Așadar, la ciclul preșcolar care va funcționa în corpul din centrul comunei, avem 10 copii la secția română și 18 copii la secția croată. La grădinița din Nermed vor activa 8 preșcolari. La ciclul primar sunt două clase de secție croată care cuprind 18 copii, 14 elevi la Carașova, 4 elevi la Nermed și două clase de secție română în care învață 21 de elevi. La ciclul gimnazial avem doar 47 de elevi, în timp ce la liceu vor studia, în acest an școlar, 37 de elevi.

Lina Tincul

ȘCOALA LUPAC LA ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR

Noul an școlar 2021-2022 a început luni, 13 septembrie, cu griji noi și probleme vechi. Este al doilea an la rând când școala începe în vremuri de pandemie.

Maria Marina Spătaru pe elevii Școlii Lupac în cadrul ceremoniei de deschidere a noului an școlar.

Prezent la ceremonie secretarul general al UCR, prof. Gheorghe Iancov a dorit să transmită elevilor succes în noul an școlar și să-i asigure pe aceștia de toată susținerea organizației: „Uniunea Croaților din România se implică în toate acțiunile

Anul trecut Școala Lupac a fost oarecum protejată de efectele pandemiei, fiind o comunitate mică nu au fost nici foarte multe cazuri de îmbolnăviri. Printre elevi a fost semnalat un singur caz de îmbolnăvire cu virusul Covid-19, la începutul semestrului II.

În noul an școlar, la Școala Gimnazială Lupac s-au înscris în total 98 elevi și preșcolari. În cadrul acestei școli funcționează trei grupe combinate de învățământ preșcolar, două dintre acestea fiind cu predare în limba maternă croată (Clocotici și Rafnic) și una cu predare în limba română (Lupac).

„Am reușit să străbatem anul școlar trecut, în concluzie, anul acesta va fi mult mai ușor. Am învățat niște reguli, am învățat niște proceduri, eu sper să nu dureze mult acest val patru. Diriginții voștri, educatoarea, învățătorii, o să vă mai explice după ce o să intrați în clasă, dar și pe parcurs, în ședințele cu părinții, despre aceste reguli. Eu mă bazez pe părinți, ei știu să vă ajute iar voi trebuie să îi ascultați. Nu putem decât să ne dorim elevi buni și rezultate bune la evaluare. Vouă, celor din clasa a VIII-a, vreau să vă transmit să fiți atenți la ore și să învățați! Vrem să fim cu fruntea sus când se vor afișa niște rezultate și vom vedea niște copii care reușesc la liceele dorite, la școlile dorite și își aleg profesii care să le placă și să le aducă satisfacții. Este o zi frumoasă de toamnă, iar aici vă așteaptă o școală și niște dascăli care v-au dus dorul. Vă primim cu tot dragul și vă dorim succes în noul an școlar!” – au fost vorbele cu care i-a întâmpinat directorul

care au în vedere menținerea identității naționale. Printre acțiunile care privesc activitățile școlare am menționa organizarea Olimpiadei de Limbă Maternă Croată. În urmă cu doi ani am organizat o tabără de limbă maternă în Republica Croația, cu elevii premianți și cu cei care au obținut rezultate notabile la această olimpiadă, pe care dorim să o reiterăm și în acest an, în măsura în care nu vor fi restricții cauzate de pandemie.”

Având în vedere că localitatea Lupac este străbătută de un drum județean foarte circulat, câteva cuvinte le-a adresat copiilor și ajutorul de șef de post, Laura Stan, care i-a îndemnat pe copii la prudență înaintea oricărei traversări și i-a rugat pe părinți să învețe copiii să circule corect, să respecte regulile, marcasele și indicatoarele rutiere, ferindu-i astfel de accidente.

Daniel Lucacela